

Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан
гуманітарно-педагогічного факультету
Станіславова Л.Л.
вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спортивні споруди і обладнання

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **017 фізична культура і спорт**
Рівень вищої освіти **Перший бакалаврський**
Освітньо-професійна програма **Фізична культура і спорт**
Обсяг дисципліни **4 кредити ЄКТС,**
Шифр дисципліни **ОЗП. 21**
Мова навчання **Українська**
Статус дисципліни: **Обов'язкова (цикл загальної підготовки)**
Факультет: **Гуманітарно-педагогічний**
Кафедра: **Теорії і методики фізичного виховання і спорту**

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин					Курсовий проєкт	Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Самостійна робота, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Денна	4	8	4/ 120	52	26		26	68			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» першого бакалаврського рівня.

Програма складена _____ к.фіз.вих., доцент Солтик О.О.

Схвалено на засіданні кафедри Теорії і методики фізичного виховання і спорту Протокол від "30" серпня 2019 р. № 1;

Зав. кафедрою теорії і методики фізичного виховання і спорту _____ Солтик О.О.

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету _____ Станіславова Л.Л.

Хмельницький 2019

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Спортивні споруди і обладнання» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 017 «Фізична культура спорт». Розвиток фізкультурно-спортивної, оздоровчої діяльності неможливий без наявної матеріально-технічної бази. В той же час майже кожному фахівцю в процесі тривалої роботи приходиться мати справу зі спортивними будовами, що вимагає озброєння студентів вищих навчальних закладів комплексом знань з курсу «Спортивні споруди і обладнання».

Пререквізити – «Спортивні ігри та методика їх викладання», «Практика за профілем майбутньої професії».

Кореквізити – «Теорія і методика з обраного виду спорту (за видами спорту)».

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Програмні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Програмні результати навчання: здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань; використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Мета дисципліни: озброїти майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту теоретико-методичними знаннями та практичними навиками в області облаштування спортивних споруд, їх належного утримання та експлуатації.

Предмет дисципліни: комплекс знань, про специфіку побудови спортивних споруд, забезпечення ефективної експлуатації з дотриманням норм техніки безпеки.

Завдання дисципліни: введення студента в коло найбільш важливих питань щодо проектування, облаштування, будівництва та експлуатації спортивних споруд, дотримання правил охорони праці і норм техніки безпеки, правильного використання і збереження спортивного інвентарю.

Результати навчання. В результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

знати: Сучасні уявлення про матеріальну базу, функціонально орієнтовану на роботу фахівця з фізичної культури та спорту; Класифікацію фізкультурно-спортивних споруд; Положення та паспорт фізкультурно-спортивних споруд; Організаційно-методичні основи експлуатації фізкультурно-спортивних споруд; Функціональні основи розміщення обладнання та інвентарю в фізкультурно-спортивних спорудах та комплексах.

уміти: організовувати та здійснювати будівництво найпростіших фізкультурно-спортивних споруд; здійснювати аналіз функціональної відповідності окремих місць занять, споруд і комплексів та експлуатацію фізкультурно-спортивних споруд; використовувати технологічні та

конструктивні особливості фізкультурно-спортивних споруд, їх обладнання, інвентарю та оснащення для вдосконалення організації та збільшення методичних можливостей навчально-тренувального процесу, проведення масових фізкультурних та спортивних заходів.

3. Структура і зміст робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Вступ до дисципліни спортивні споруди	2		4
Тема 2. Дитячі ігрові майданчики	2	8	4
Тема 3. Спеціалізовані споруди для ігрових видів спорту, легкої атлетики.	2		4
Тема 4. Облаштування майданчика для міні-футболу з синтетичною травою:	2		8
Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи:	2	6	4
Тема 6. Спеціалізовані споруди для зимових видів спорту	2		4
Тема 7. Облаштування покриття спортивних майданчиків, догляд за ігровими полями.	2		4
Тема 8. Загальна схема будівництва, освітлення споруд.	2		4
Тема 9. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках:	2	6	4
Тема 10. Криті спортивні споруди	2		4
Тема 11. Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.	1	6	4
Тема 12. Басейни та їх особливості	1		4
Тема 13. Обладнання тренажерних залів	2		4
Тема 14. Споруди та обладнання для інвалідів	1		4
Тема 15. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд	1		8
Разом	26	16	68

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<i>Вступ до дисципліни спортивні споруди.</i> Основні поняття, матеріальна база кафедри здоров'я	2

	людини та фізичного виховання, анотація дисципліни, загальна характеристика і класифікація простих спортивних споруд. Паспорт спортивної споруди. [4]	
2	<i>Дитячі ігрові майданчики.</i> Качалки, гойдалки, колода для рівноваги, пристрої для лазіння, гірка для забігання і збігання [4]	2
3	<i>Спеціалізовані споруди для ігрових видів спорту, легкої атлетики.</i> Короткий огляд ігрових видів спорту, виникнення і розвиток спортивних споруд для ігрових видів спорту, класифікація споруд для ігрових видів спорту, загальна характеристика легкоатлетичних споруд, вимоги до легкоатлетичних споруд. [2], [3].	2
4	<i>Облаштування майданчика для міні-футболу з синтетичною травою:</i> Схема розмітки майданчика, вимоги до підготовки основи, опис покриття, умови експлуатації майданчика, умови зберігання синтетичного покриття на складі [2]	2
5	<i>Облаштування дренажно-водозливної системи:</i> Водовідведення дощових потоків за рахунок нахилів майданчиків, типи нахилів майданчиків, визначення та розрахунок значення нахилу. Підготовчі і основні роботи, схеми дренажа, складові дренажно-водозливної системи, осушувальні та збирні дрени, оглядові колодязі [2], [3], [4].	2
7	<i>Облаштування покриття ігрових майданчиків, догляд за ігровими полями.</i> Газонні та без газонне покриття, дерев'яне покриття. Нормативні показники та орієнтація ігрових полів, конструкція покриття ігрового поля, експлуатація і догляд за ігровими полями, конструкція дерев'яних покриттів. [2]	2
8	<i>Загальна схема будівництва, освітлення споруд.</i> Підготовчий період, основний період, заключний період будівництва, штучне освітлення ігрових полів і майданчиків. [4]	2
10	<i>Криті спортивні споруди</i> Класифікація критих спортивних споруд, спортивні зали, корпуси, манежі, криті корти і катки. Експлуатація і догляд за критими спорудами. [2]	2
11	<i>Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.</i> Вимоги до спортивних залів, відкритих спортивних майданчиків, спортивного інвентарю, вимоги безпеки під час проведення занять з різних видів спорту. [5]	1
12	<i>Басейни та їх особливості</i>	1

	Специфіка побудови басейнів, особливості експлуатації басейнів	
13	Обладнання тренажерних залів Класифікація тренажерного обладнання, види тренажерів	2
14	Споруди та обладнання для інвалідів	1
15	Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд Огляд споруд, ремонтні роботи, експлуатація спортивних споруд.	1
	Разом за 8 семестр:	26

3.2.2 Зміст практичних занять 8 семестр 4 курсу

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
2	<i>Дитячі ігрові майданчики</i> Облаштування спортивно ігрового комплексу. Ознайомлення із складовими елементами, побудова схеми ескізу, виконання креслень, проведення розрахунків вартості витратних матеріалів. [6]	8
5	<i>Облаштування дренажно-водозливної системи:</i> Визначення нахилу покриття ігрового майданчику. Проведення розмітки поля, визначення контрольних точок, розрахунок кількості витратних матеріалів. [6]	6
9	<i>Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках:</i> Схеми розмітки майданчиків з волейболу, гандболу, баскетболу, тенісу. Розрахунок витратних матеріалів для виконання фарбувальних робіт по забезпеченню розмітки [6]	6
11	<i>Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.</i> Розрахунок потужності спортивної споруди, визначення пропускнуєї спроможності спортивної споруди [6]	6
	Разом за 8 семестр:	26

3.2.3 Зміст самостійної роботи

Номер теми	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР1	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу.	8
5	Опрацювання лекційного матеріалу.	4

	Підготовка до виконання ПР2 Підготовка до тестового контролю ТК1	
6	<i>Спеціалізовані споруди для зимових видів спорту.</i> Короткий огляд зимових видів спорту, виникнення і розвиток спортивних споруд для зимових видів спорту, обладнання і інвентар для зимових видів спорту [internet]	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР3	4
10	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР4 Підготовка до тестового контролю ТК2	4
12	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
13	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
14	Опрацювання лекційного матеріалу.	4
15	Опрацювання лекційного матеріалу.	8
Разом за 8 семестр:		68

4. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням проблемного навчання); практичні заняття (з використанням методів графічних розрахунків); самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем MOODLE).

5. Методи контролю.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Форми оцінювання: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу і графічної частини; своєчасний захист практичної роботи; підсумковий контрольний захід (залік).

Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу і графічної частини; своєчасний захист практичної роботи. Термін

захисту практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка

	"незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.
--	--

Система поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять проходять у вигляді тестового. Протягом навчання передбачено на 6 і 12 тижнях виконання тестового контролю. Під час ТК1 визначається рівень засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни. Під час ТК2 оцінюється засвоєння теоретичного матеріалу винесеного як на аудиторне так і самостійне вивчення.

Протягом семестру проводиться перевірка і захист практичних робіт.

Оцінювання результатів навчання студентів за ваговими коефіцієнтами.

Аудиторна робота		СРС	Семестровий контроль
Захист практичних робіт ЗПР1, ЗПР2, ЗПР3, ЗПР4	Поточний тестовий ТК1	іспит	залік
0,6	0,2	0,2	-

Питання винесені до оцінки теоретичних знань

1. Охарактеризуйте матеріально-технічну базу ХНУ, що використовується у фізкультурно-спортивній роботі.
2. Надайте класифікацію простих спортивних споруд.
3. З яких елементів складається паспорт спортивної споруди.
4. Чим відрізняються дитячі від спеціалізованих ігрових майданчиків?
5. Охарактеризуйте відоме Вам обладнання дитячих ігрових майданчиків?
6. Спробуйте навести приклад дитячого майданчика поблизу того місця де Ви мешкаєте.
7. Охарактеризуйте гумове покриття дитячого майданчику.
8. Назвіть відомі Вам ігрові види спорту.
9. Який період історії пов'язують із занепадом будівництва спортивних споруд?
10. Які Ви знаєте класифікації споруд для ігрових видів спорту?
11. Охарактеризуйте поділ споруд для ігрових видів спорту на класи.
12. Назвіть вимоги до легкоатлетичних споруд.
13. Вкажіть основні розміри майданчика для міні-футболу.
14. Яким властивостям має відповідати основа майданчику для міні-футболу?
15. Які будівельні роботи виконуються при облаштуванні основи майданчика?
16. Яку роль відіграє огорожа майданчика?
17. Охарактеризуйте синтетичне покриття майданчика.

18. Назвіть умови експлуатації майданчика із синтетичним покриттям.
19. Яким чином опади відводяться з площини майданчику?
20. З яких елементів складається дренажно-водозливна система?
21. Яку роль відіграють осушувальні дрена, збиральні дрена, колектори, оглядові колодязі?
22. Вкажіть основні вимоги по експлуатації і догляду за ігровими полями.
23. Охарактеризуйте конструкцію дерев'яних покриттів.
24. Надайте загальну схему будівництва спортивних споруд.
25. Які спортивні споруди відносять до критих?
26. Чим відрізняються спортивні зали, спортивні корпуси, спортивні манежі?
27. Вкажіть на особливості експлуатації критих спортивних споруд.
28. Вкажіть причини травматизму та нещасних випадків.
29. Надайте відомості щодо попередження травматизму та нещасних випадків.
30. Які Ви знаєте вимоги техніки безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять з відомих Вам видів спорту.

Рекомендована література

Основна

1. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Специализированные сооружения для водных видов спорта (Спортивные сооружения и оборудование) М.: СпортАкадемПресс, 2002.
2. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Специализированные сооружения для игровых видов спорта: Учебное пособие – М.: СпортАкадемПресс, 2001. - 184 с. (Спортивные сооружения и оборудование).
3. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Специализированные сооружения для легкой атлетики: Учебное пособие – М.: СпортАкадемПресс, 2001. – 116 с. (Спортивные сооружения и оборудование)
4. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Спортивно-оздоровительные сооружения и их оборудование – М.: СпортАкадемПресс, 2002. -136 с.
5. Правила дотримання студентами техніки безпеки на заняттях з фізичного виховання і видах спорту / Є.М. Свіргунець. – Хмельницький: ХНУ, 2005. – 49 с.
6. Солтик О.О. Спортивні споруди : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності «Фізична реабілітація» / О.О. Солтик, В.В.Флерчук. – Хмельницький : ХНУ, 2014. – 20 с

Додаткова.

7. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений // Под общей ред. И.Е. Рожина, А.И. Урбаха. – М.: Стройиздат, 1995.
8. Булгаков А.М. Строительство плоскостных спортивных сооружений. – М.: Стройиздат, 1981.
9. Ведомственные строительные нормы ВСН 46-86. Спортивные и физкультурно-оздоровительные сооружения. Нормы проектирования. – М.: Стройиздат, 1987.

10. Кистяковский А.Ю. Проектирование спортивных сооружений. – М.: Высшая школа, 1980.